

קורסים כלל בצלאלים

325

קורסי יסודות

קורסי היסודות הינם קורסים מקצועיים במחלקת השונות, המיועדים לסטודנטים בשנה ב' בלבד וכל קורס מקנה 2 נ"ז. הקורסים יתקיימו בסמסטר ב' בימי ד' אחה"צ, לאחר "בצהרי היום" בין השעות 14:30-17:30 ואינם מוגדרים בקורסי החובה של המחלקה. רשימת הקורסים נבנתה במיוחד עבור מסגרת חדשה זו, והיא מתעדכנת משנה לשנה. הרישום לקורסים אלה נעשה בעת הרישום הממוחשב. שינויים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים בכל סמסטר.

פירוט הקורסים

קורס יסודות הרישום

המחלקה לאמנות

דורון ליבנה

הקורס נועד להקנות שלושה סוגי מיומנויות: התבוננות במושא, יצירת תמונה ו שליטה במעשה הרישום הן מתוך התבוננות והן שלא מהתבוננות. התבוננות במושא פירושה יכולת התרשמות אינטואיטיבית מצד אחד והתבוננות אנליטית מצד שני. זו האחרונה פירושה חידוד המבט לראיית פרטים והבדלים בין פרטים ולאיפיון הנתונים הללו, והבנת היחסים שביניהם במרחב הדו-ממדי. יצירת תמונה נסמכת על ההבחנות בין פורמט לסימן ובין תמונה (picture) לבין צלם

(image), כדי ליצור חלל-תמונה וקומפוזיציה. נעסוק בסוגי תמונות כגון תמונות דמותיות (פיגורטיביות) ותמונות לא-דמותיות וכן במבנים כגון תמונות-רצף (קומיקס והנפשה). תמונות המשלבות דו-ממד בתלת-ממד (קולאז' – collage, תבליט, רישום בחלל) ותמונות במיצב (הפועלות בחלל תלת-ממדי). שליטה במעשה-הרישום נקנית בהתנסות בפורמטים ובאמצעי-רישום על יסוד היכולת, האמורה במיומנויות הקודמות שצוינו, ופיתוח הדמיון באמצעות רישום שלא מהתבוננות.

פיסול: "פסל החירות"

המחלקה לאמנות

מנחה: מלץ פיטר

מטרת הקורס לבסס ולחדד את הקשר של הסטודנט לתלת-ממד באמצעות מדיום הפיסול. נתודע אל מושגי יסוד של שפת הפיסול כגון – חלל, חומר, תנועה, מקצב והצבה וכן נתנסה בטכניקות כגון אסמבלז', קונסטרוקציה, בנייה ויציקות. בקורס יושם דגש על עבודה מעשית בסדנת הפיסול בה יתמודד הסטודנט עם טכניקות וחומרי פיסול שונים. כמו כן יתקיימו תרגילים והרצאות שיחשפו את הסטודנט ליוצרים שונים ועבודות פיסול מגוונות. הקורס יעניק חוויה מיוחדת לכל מי שלא התנסה בפיסול ובתקווה שיתרום רבות לתחום עיסוקו/ה המרכזי.

ציור

המחלקה לאמנות

מנחה: טליה ישראלי

דרך הציור נבקש להבין את "ההגיון של החושים" (ע"פ ז'אן-פול סז'אן). כיצד מתרגמים מקצבים, מהירויות, כוחות שפועלים על הגוף ומתוכו? כיצד מעבדים תחושות מופשטות לצורות דו-ממדיות, לכדי הבנייה וייצוג של מרחב, זמן, גוף, לכדי דימוי? הקורס יעניק כלים לציור המתפקדים כיסוד לחשיבה ויזואלית, ככלי הבעה ולפיתוח שפה אישית. הקורס יערך בפורמט של עבודת כיתה, תרגילים, דיונים קבוצתיים והרצאות.

מבוא לטיפוגרפיה

המחלקה לתקשורת חזותית

מנחה: רות קנטור

היכרות עם יסודות הטיפוגרפיה: אותיות כצורות בעלות מבנה ואופי ייחודי, טיפול במילה, בנייה נכונה של משפט, שורה וגוש טקסט. קריאות בהתאם לתוכן וכאמצעי להעברת מסר.

רישום טונאלי

המחלקה לתקשורת חזותית

מנחה: דוד ניפו

הקורס מבוסס על עבודה מהתבוננות (מודל, טבע דומם). מטרתו הקניית כלים לתפיסה טונאלית ערכית (tonal value perception), לעומת התפיסה הקווית, הגרפית הרווחת וארגון אותם ערכים יחסיים על פני המשטח(הנייר). המדיום העיקרי בשעורים יהיה פחם וזאת בשל האופי הכתמי שלו. השעורים בנויים משני חלקים: בחלק

והפרויקטים האישיים יוצגו בשבוע הגשות במחלקה לצילום.

ניפוח זכוכית

המחלקה לעיצוב קרמי

מנחה: בוריס שפייזמן

מטרת הקורס להפגיש בין אמנות ניפוח זכוכית מסורתית לאמנות עכשווית. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בטכניקה מסורתית של ניפוח זכוכית מותכת, שפותחה בימי הביניים באיטליה העתיקה, ומשמשת מנפחי זכוכית עד היום.

פיסול פיגורטיבי

המחלקה לעיצוב קרמי

מנחה: ערן ארליך

מטרת הקורס פיתוח התבוננות, תרגום לקו ושליטה בו, יכולת ארגון של מאסת חומר ושליטה בטכניקות פיסוליות בסיסיות של הוספה וגריעה. הקורס מתקיים דרך מפגש עם מודל והנחייה על-ידי המרצה.

מבוא לאבניים

המחלקה לעיצוב קרמי

מנחה: ג'קרינדה קורי

הסדנה תפגיש סטודנטים ממחלקות אחרות בבצלאל, בשילוב עם סטודנטים מהמחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית, להכרות עם החומר הקרמי וטכניקות העבודה באבניים. תהליך העבודה יתמקד ביצירת אובייקטים מגוש היולי לנפח תלת-ממדי ויקנה לסטודנט יסודות טכניים בסיסיים.

מובחנת. האם בניית פרוייקט יוצאת מנקודת מוצא חומרית, רגשית, או אקספרסיבית? האם הוא מגיב לעניין תיאורטי דחוף או עונה על צורך פנימי? איך משכללים רעיון צילומי, איך חוקרים אותו? מדוע היום יותר מתמיד, יוצרים שונים מאמצים לעצמם "אסטרטגיה", איך מעבירים רעיון מהעין לראש, ומהי הזיקה בין אידיאולוגיה, מסורת ואינדיוואליות? הקורס יעסוק בשאלות אלו ובמרחב האפשרויות והתקדימים ההיסטוריים, יעמוד על ההבדלים בין אסטרטגיה וטקטיקה ויבקש לתת בידי הסטודנט כלים שיקלו עליו להדק גוף עבודות קיים, לפי צרכיו ונטיות ליבו. הקורס ישלב בין פרקים עיוניים פרונטאליים ובין דיון במודלים אפשריים של ארגון ואפיון מול תוצרים צילומיים של המשתתפים.

ניסיונות בצילומים תלת-ממדיים

המחלקה לצילום

מנחה: יוסף כהן

קורס זה מיועד לצלמים מתחילים ומתקדמים כאחת ויצגי למשתתפים את הטכניקות הקלאסיות בצילום תלת-ממדי בניצול תמונות עין שמאל ועין ימנית. קורס זה יציג את טכניקות יישומיות; אנגליף, צד בצד, עליון תחתון, ראייה פוזלת וטכניקות מקוטבות בגדלי הדפס שונים בדיגיטלי ובאנלוגי. כיוון שתחום זה כמעט בלתי מוכר באמנות הצילום נצטרך להעלות הרבה שאלות ולעבור הרבה ניסיונות כדי להגדיר לעצמנו פרויקטים אישיים שיפעילו טכניקה זו. סטודנטים ישתמשו במצלמות אישיות. דרוש ידע טוב בהפעלת המצלמה האישית. תוצאות הניסיונות

הראשון רישומים מהירים. אורכו כשעה ומטרתו תרגול זיהוי ותפיסה מהירה של המוטיב. החלק השני אורכו כשעתיים ובו ירשמו הסטודנטים רישום אחד או שניים, ממושכים יותר, ויתרגלו בניה וארגון של הערכים השונים על בסיס מפתח טונאלי ליצירת דימוי ואשליית חלל. במהלך הסמסטר נעבוד ביחידים ובקבוצות על מספר פרויקטים, נעודד חדשנות וחשיבה המצאתית ונלמד כיצד לקיים סיעור מוחות ועבודת צוות בכיתה. שלושת השבועות האחרונים של הסמסטר יוקדשו לעבודה בקבוצות, כאשר כל קבוצה תפתח אריזה חדשה למוצר קיים.

"מילים ותמונות": מבוא לאיור

המחלקה לתקשורת חזותית

מנחה: עמית טריינין

השפה המילולית הנה מכלול של סמלים אודיו-ויזואליים, דקדוק ותחביר המקובלים ומוסכמים על המשתמשים בהם. השפה החזותית, עשירה ככל שתהיה, שונה מאוד מן המילולית. תחום האיור מחבר בין שתי שפות אלה, בוחן את ייחודן ואופני התייחסותן האחת אל השנייה. במסגרת הקורס יילמדו וירכשו מיומנויות אחדות, יעסקו בפרשנות של טקסט באמצעים חזותיים, ויינתנו הרצאות העשרה.

מיני-לאב / מרחב עבודה אינטימי

המחלקה לצילום

מנחה: דרור דאום

ברגע עכשווי נתון בו מתאפשר לצלם כל דבר, כמעט בכל דרך, נדרש הצלם כמו יוצרים אחרים לעמדה

עיצוב, המהפכה הישירה*

המחלקה לעיצוב תעשייתי
מנחה: זיוויה

הקורס מציע חשיבה על עיצוב לפי עקרונות של Sustainable Design כדי לקדם יוזמות לפעולה ישירה, הוא ויערך בתל-אביב, בימי שישי בין השעות 10:00-13:00. החלק הראשון יכולים מפגשים עם נציגים מארגוני NGO ופעילים בארגונים חברתיים וסיורי שטח בזמן אמת בכדי להכיר את הפרדוקסים במציאות החברתית המקומית. המטרה היא לעורר דיון בדרכים שבהן ניתן להפוך מחאה למהפכה באמצעים לא אלימים ולחקור מהם האילוצים המקומיים ומהם ההקשרים לזירה הבינלאומית. בחלקו השני של הקורס יתבקשו המשתתפים נלקוט עמדה, לתכנן פתרון לצורך שזיהו ולבצע פעולה שמטרתה למנף שינוי או להציע חלופה.

מיצב - גוף, שפה, חלל

המחלקה לארכיטקטורה
מנחה: פני יסעור

המיצב או ה-Installation הינו ז'אנר המשתף כל מדיה, כדי ליצור התנסות חושית ו/או קונסטפואלית בסביבה או חלל מסוים. זהו ז'אנר היברידי, יותר מאשר קטגוריה של אמנות. אפשר שיכללו בו מדיומים שונים כמו: פיסול, ציור, sound, פרפורמנס, וידיאו וכמובן החלל עצמו - אלמנטים שונים, המעוררים אסוציאציות, רעיונות ומייצרים חוויות משתנות. במובן זה ה-Installation מייצר מעבר, מהדיסטוריה של האמנות אל ההיסטוריה החברתית (החיים).

נבדוק מושגים כמו: גוף, שפה, חלל כמרכיבים עצמאיים וכשחקנים במערכת של יחסי גומלין, במרחב הפרטי, במרחב הציבורי ובאזור הדמדומים שביניהם. אלה הם מושאי חקירה ואמצעי עבודה מרכזיים של האמנות הפלסטית כמו גם של התיאטרון, המחול, המוסיקה, הקולנוע והארכיטקטורה. ההשפעה ההדדית והתמוטטות הדיכוטומיה של התחומים השונים, החלה כבר עם תנועות הדאדא והסוריאליזם. השיח התיאורטי התרבותי, שנפתח להכיל רעיונות ואופני דיון של דיסציפלינות כמו פילוסופיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה ופסיכולוגיה התפתח באינטנסיביות מאז שנות ה-50 של המאה העשרים והפך בשנות ה-70, לגורם חשוב המושפע ומשפיע על העשייה התרבותית הבין-תחומית. נכיר פעולה ומחשבה של אמנים רב-תחומיים, שעבודתם מעלה דיון מורכב ומאתגר והשפיעה על העשייה האמנותית במחצית השנייה של המאה ה-20. חלק מהתרגילים המעשיים, יעשה בשיתוף פעולה בין הסטודנטים מהמחלקות השונות, במטרה להעשירם הדדית.

3dMAX

המחלקה לארכיטקטורה

(יתקיים במחלקה לארכיטקטורה בעיר)

מנחה: אלברט קניטלר

הקורס יכשיר את הסטודנט לרמת תכנון קונסטפ, העברת תוכניות אוטוקאד לתוכנת תלת הממד, למידת חומרים והתאמתם לקונסטפ, שימוש בתאורה המתאימה, שימוש במצלמות, תכנון אנימציה והצגת הקונסטפ בתנועה לפורמט סופי. הקורס יתחיל עם הקדמה הכוללת הכרת

הפלטפורמה בצורה התיאורטית, ימשיך עם תחילת עבודה עם התוכנה, שילוב עם תוכנת ה-AutoCAD ותוכנות אחרות, כניסה לעומק אפשרויות התוכנה ויסתיים בהצגת האפשרויות השונות בהם ניתן להציג את הקונסטפטים שניכנו בעזרת התוכנה. במהלך הקורס, הסטודנט יתרגל בכיתה את השימוש באפליקציות השונות של התוכנה וכמו כן יקבל עבודות להגשה של אפשרויות מתקדמות לתרגול מחוץ לקורס. כל מפגש יתחיל עם חזרה קצרה על הנלמד במפגש הקודם, פתרון בעיות שעלו במהלך התרגול בבית והמשך עם החומר החדש, ידע ראשוני בהפעלת מחשב ויכולת העבודה בתוכנות גרפיות. הביבליוגרפיה מחולקת ל-2: ספרי הדרכה של התוכנה, אתרי אינטרנט המחדדים את השימוש בתוכנה אשר יובאו בסילבוס.

טכנולוגיה כחומר גלם

מנחים: שחר גייגר ואיתי בן צבי

אמנים ומעצבים אהבו תמיד לגוון את יצירותיהם על-ידי שימוש בחומרים ובטכניקות שונות. בראשית המאה ה-21 חל שינוי מהותי בנגישות של טכנולוגיות מתקדמות לכל דורש, שינוי המאפשר להכניס ממד נוסף של אקטיביות ואינטראקטיביות לעבודות. בקורס זה נלמד כיצד לרתום טכנולוגיות, שהיו בעבר נחלתם הבלעדית של מהנדסי אלקטרוניקה, לצרכינו, ולהשתמש בהם כחומר גלם נוסף ביצירותינו בתחומים השונים. במהלך הקורס נבצע מספר פרויקטים קצרים, בהם נממש טכנולוגיות מתקדמות יותר ויותר באופן יצירתי. הקורס דורש השקעת זמן רב

יחסית במשימות הבית, אך התמורה מובטחת. לא נדרש ידע מוקדם.

סדנת נייר*

המחלקה לאמנות

מנחה: צבי טולקובסקי

מטרת הקורס היא הקניית ידע והתנסות בתהליכי יצירת נייר ידני. בתהליך העבודה ייבחנו היבטים מזרחיים ומערביים. יעוצב ויצירה בנייר בשילוב מושגים וטכנולוגיות דו ותלת-ממדיות מעולם העיצוב והאמנות העכשווית. לטיכום הקורס יתבקש הסטודנט להגיש תיק עבודות לתצוגה וביקורת.

ייגבה סכום של 100 ש"ח לקורס עבור החומרים.

סינסתזיה להמונים

מנחה: נמרוד רם

שם הקורס מתייחס לתופעה קוגניטיבית נפוצה של עירוב תפיסתי בין תחומי הישג שונים. בעולם ישנם אנשים שיכולים ממש לטעום צליל או לשמוע צבע, אבל למעשה כולנו חווים את העולם באופן סינסטזי, אם כי לרוב במידה פחותה. מטרת הקורס היא ללמוד כיצד אפשר לבנות כלים המסוגלים לזהות תבניות בסיסיות מתוך תחומי הישג שונים. המציאות מגיעה אלינו דרך מספר קטן של חושים, ובכל מפגש עם העולם אנו קולטים באברי החישה שלנו רצף של גירויים שמתורגמים במוחנו לאוסף של רשמים. כיום קיימים אמצעי קלט, כמו מצלמות דיגיטליות ומיקרופונים, המחליפים את איברי החישה האנושיים, וישנם גם תוכנות מחשב ידידותיות המאפשרות

לנתח ולנצל כרצוננו את המידע המגיע מבחוץ. לאחר שתרכשו מיומנות בנושא, נחקור ביחד את האפשרויות הטמונות בחיבור סינסטזי בין חושים נפרדים. במהלך הקורס נשחק עם מכשירי קלט ופלט, נלמד כיצד לחלץ מידע מתוך תחומי הישג שונים ונכיר סביבות עבודה ממוחשבות (דוגמת Max/Msp/Jitter) המאפשרות בניית אינטראקציות מורכבות בתגובה לגירויים. הקורס מיועד להקנות יסודות לאנשים ללא רקע מוקדם בתחום של אמנות מבוססת טכנולוגיה אך דורש גישה בסיסית למחשבים וסקרנות מולדת.

פיסול: הרפתקת חיפוש הצורה

מנחה: אבי סיטון

שלב תחילת יצירתו של פסל (או אובייקט) עת ניצבים מול האין (אין עדין צורה בחומר). הינו שלב קשה בו בעצם צריך לפרוץ מחסום. למעשה, שלב זה דומה לכל תחומי היצירה השונים. לאחר שמתחילים לעסוק ולפעול בצורות, צורה גוררת צורה, ותהליך הפיסול זורם ומתפתח. קורס זה יציע מתודה לתחילתו של תהליך פיסולי, לאו דווקא כזה הנובע מרעיון מגובש ומסוכם, אלא יותר כמניע (trigger) לתחילת חיפוש דרך מתוך ותוך כדי עבודה על-פיתוח והמצאת צורות. נלמד להתייחס לתהליך זה כאל הרפתקה, כזו הצופנת הפתעות בדרך, כמו גם טעויות ומכשולים אותם נלמד לזהות ואליהם נלמד להתייחס לא כאל מחסומים תוקעים ובלמים יצירה, אלא נמנפם ונעשה בהם שימוש להמשך פיתוח מרענן, מפתיע ומאתגר. נלמד טכניקה מהירה ומיידית לבניית ופיתוח צורות בתלת-ממד. נתנסה ביצירה ופיתוח

מסה של סקיצות בתלת-ממד, מהלך אשר יאפשר סלקציה ורדוקציה: מהלכים קריטיים הנדרשים לכל תהליך יצירה.

הקורס הינו סדנא. לצורך ביצוע שיעורי הבית השבועיים יהיה על הסטודנטים לעשות שימוש בציוד ייעודי הקיים באופן בלעדי בסדנאות הפיסול של האקדמיה בהר הצופים.

'גוף תכולה ואידיאה -

מארז לגוף'

המחלקה לצורפות ואופנה

מנחה: דניאל גפני

הקורס יוקדש לאפשרויות הגלומות בפריסות הנדסיות באלומיניום והמעבר מדו-ממד לתל ממד, תוך חשיבה אורגיזמית (קיפולים) וקיריגאמית (חיתוך וקיפול) והחיבורים בינן לכדי יצירת אובייקט המשלב בתוכו השקה בין גוף, תכולה, ואידיאה, עם דגש על שפת חזות המארז. הטכניקה הבסיסית הנלמדת: אוריגאמי, קיריגאמי, פריסות, ניסורים וחיבורים קרים (מסמור וכו').

'רשתות - החומר כמשל'

המחלקה לצורפות ואופנה

מנחה: זיזיה

הקורס יציג טכנולוגיות מתקדמות ליצירת טקסטילים, שיטות לבניית רשתות טקסטיליות תלת-ממדיות כגישה לפתרון בעיות ויאפשר התנסות בעיצוב רשתות ספציפיות.

צבע קורס יסודות

המחלקה לאמנויות המסך
מנחה: מארק ניאי

המטרה: הקניית יכולת שימוש בצבע מתוך מודעות לתכונות ולהתנהגויות של התופעה הצבעונית. חידוד יכולת ההתבוננות, ניתוח ההקשרים הצבעוניים תוך דגש על שליטה טכנית ויכולת יישום שישמשו את הסטודנט בהמשך דרכו וישליכו על תודעת הצבע במקצועות השונים ותחומים אחרים. בין הנושאים:

1. היכרות מלווה בהדגמה עם מצעים, חומרים, מדללים, מכחולים, צבעים וכלים אחרים;
2. תיאוריה של הצבע (פיזיקה ואופטיקה);
3. סקאלות צבעוניות; 4. ערבוב צבעים; 5. צבע וטונאליות, סולם עוצמת צבע, תכונת המשקל;
6. הרמוניה-דיסרמוניה. שיחה על צבע בהקשרים של מקום, תקופה, תרבות ודת. אסתטיקה כאופנה – פונקציה של משתנים. צבע כסמל וכאסוציאציה. סולמות צבעוניים כביטוי של נושאים מציאותיים, מופשטים או פואטיים.

בובות – עיצוב, הפעלה, בימוי.

מפגש בין אדם לחפץ

המחלקה לאמנויות המסך
מנחה: יעל ענבר

מרצה אורחת: רויטל אריאלי (שני מפגשי עיצוב במהלך הקורס)

הקורס מיועד לסטודנטים המעוניינים לבחון את האיכויות התיאטרליות והקולנועיות שמציעה עבודה עם בובות. מכיוון עיצובי, משחקי ובימויי. אין צורך בידע קודם במשחק.

קוסמות והמכונה הוירטואלית

מנחה: דני בייקון

קסמים דיגיטליים מקיפים אותנו: משחקים, נגני מוזיקה; אמנות אינטראקטיבית. אפילו הכספומט מבקש שנתקשר איתו, ומתקשר איתנו חזרה (ובתקווה מוציא כסף). כיצד המחשב, מכונה אשר בלי חשמל אינה חכמה יותר משולחן, מאפשר יצירת קסמים כאלו? כיצד האדם היוצר מתקשר עם המכונה הזו ומסביר לה איך להתנהג? בקורס נלמד את יסודות שפת המחשב מתוך התייחסות לכתיבת קוד ככלי ביד היוצר. נסתכל על דוגמאות מוכנות מראש בכדי לקבל הקשר וללמוד עקרונות וטכניקות אותם נוכל ליישם בתרגילי בית ובעבודות אישיות. הקורס יתמקד בתוכנת פלאש ככלי ללימוד תיכנות בצורה ידידותית, ומיועד לאנשים יוצרים וסקרנים, המעוניינים לערוך הכרות עם כתיבת קוד, עם אפשרויות היצירה בחלל הוירטואלי ובהרחבת ארסנל כלי היצירה שברשותם. אין צורך ברקע מוקדם אבל דרושה גישה בסיסית למחשבים.

מבוא למשחקי מחשב

המחלקה לאמנויות המסך
מנחה: אילן ויינטראוב

עולם משחקי המחשב מרתק, עשיר ומורכב מדיסציפלינות רבות. הקורס מציג את התהליכים הבסיסיים בעיצוב משחקי מחשב באמצעות תרגילים הנבנים אחד על-גבי השני ונוגעים ברב הגורמים המרכיבים את התחום במהלך הקורס יבחנו משחקים מפרספקטיבות שונות, הן בצורה ישירה והן על-ידי ניתוח ההשפעה שלהם

על תופעות בתחומי האמנות, העיצוב, החברה, הכלכלה, המדע והמדינה. מומלצת מאוד הכרות עם תהליכי אנימציה בסיסיים.

מוצג: תכנון מרחב להצגת עבודות

המחלקה לעיצוב תעשייתי
מנחה: קרן ויינר

הקורס מיועד לכלל הסטודנטים באקדמיה שמציגים עבודותיהם בפני קהל כחלק אינהרנטי מעשייתם. בקורס יתוכנן מרחב תצוגה או הצבה מרחבית עבור גוף עבודות נבחר של כל משתתף. תהליך העבודה מאפשר ליוצר המייצר להיות אוצר, מתבונן ומתכנן תוך רכישת מיומנויות מעשיות הנוגעות לתכנון אדריכלי ולעיצוב מוצר. העבודה תכלול פיתוח קונספט עיצובי כנגזרת של קונספט אוצרותי שתבוסס על ניתוח רעיוני, ביקורתי ו/או פרשני של גוף העבודה. תכנון המרחב/הצבה יתייחס למערך ארגון תנועת קהל במרחב, הפריטים עליהם או בתוכם יוצגו העבודות, היבטים חומריים של מרכיבי המרחב וחומרי הגמר, הארת המרחב והעבודות ויצירת תנאי התבוננות התואמים או תורמים להמחשת הקונספט האוצרותי והעבודות. קורס אינטרדיסציפלינרי כזה מאפשר, תוך רכישת מיומנויות וחשיבה רעיונית ותרגומם לשפה ויזואלית ומעשית בתחום מוגדר, חשיפה לתחומי ידע ושיטות עבודה מדיסציפלינות שונות, לאפשרות לתאר ולהמחיש תחום ידע מוגדר באמצעות שפה מתחום אחר או למוזג (סינתזה) של שפות שונות לכלל שפה חדשה.

החל משנת תשס"ח מחויבים סטודנטים משנה ג' לקחת 2 קורסים דו/רב-מחלקתיים, על-פי בחירתם. הקורסים הדו/רב-מחלקתיים יתקיימו בסמסטר א' וב' בימי ד' אחה"צ, לאחר "בצהרי היום" בין השעות 14:30-17:30. רשימת הקורסים הדו/רב-מחלקתיים נבנתה במיוחד עבור מסגרת חדשה זו, והיא מתעדכנת משנה לשנה. סטודנטים משנה ד' מוזמנים להצטרף לקורסים הדו/רב-מחלקתיים על בסיס מקום פנוי. כל קורס סמסטריאלי מקנה 2 נ"ו. הרישום לקורסים אלה נעשה בעת הרישום הממוחשב. שינויים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים בכל סמסטר. סטודנטים היוצאים לחילופים בשנת תש"ע פטורים מקורס אחד מתוך שניים, וייקחו קורס בסמסטר בו הם בארץ.

פירוט הקורסים הרב־מחלקתיים

מדוּשָאן לדוּשָאן לא היה כמו דוּשָאן

המחלקה להיסטוריה ותיאוריה / סמסטר א'

מנחה: ד"ר חיים דעואל לוסקי

הקורס מוקדש לשנת המאה מאז החל מארטל דוּשָאן את המהלך לשינוי פניה של האמנות. הקורס יעסוק בדוּשָאן ובהמשכים שלו במאה ה-20 בשני אופנים:

א. הכרת התיאוריות שהתפתחו סביב עבודתו, השפעתו על הפילוסופיה ועל האמנות המושגית. האמנות הפוסט מודרנית, דרך הכרת האמנים והזרמים עליהם עבודתו משפיעה, הן באמנות

הבינלאומית והן באמנות המקומית.

ב. דרך תרגילים מעשיים שיינתנו בשעור על מנת להכיר "מבפנים" את דרכי עבודתו ועבודת האמנים עליהם הוא השפיע.

כפי שמציג זאת טיירי דב דוב, ניתן לומר כי דוּשָאן חזה מראש בכשלונות של האוטופיות המודרניסטיות, שהתבססו למעשה על התאמה מושלמת בין השדה האמנותי לבין השדה הכלכלי והחברתי. בשעור נבחן את האמנות המשחקת עם השוק ועם המדיה, עם התקשורת ועם הסביבה, דרך הכרה מעשית של אמנים כאנדי וורהול, שהעלים את הערך האסתטי לטובת ערך חליפין, ג'ף קונס, דמיאן הרסט, גבריאל הורוסקו או ג'וזף בויס, אשר חלם מתוך האמנות העניה חזיונות אוטופיים הבאים לידי ביטוי בעבודתו, שזכתה להשפעה רבה בארץ. דוּשָאן הבין כי כל אחד יכול להיות אמן, מכיוון שלכל אחד יש גישה חופשית לעולם בו כל דבר מחופצן, יחד עם יכולתו של כל אחד להגיע ולהכיר את ה"נשגב", מתח המעניק סיכוי טוב לאמנות גם כיום, כמי ששרויה במתח המדויק הזה שבין היומיזם הפשוט לחרגי ולסובלימיטיבי. דוּשָאן גם היה הראשון להפוך את הגוף עצמו שלו לשנאי המתוכנן לנצל את האנרגיות הזעירות המבוזזות שלו, רעיון אותו מממשים האמנים העכשוויים, הן בציור (פסח סלובוסקי או אבנר בן גל למשל), או בציולם ובמיצג. אם האמן ידע לנצל את כוחות העבודה הבלתי צפויים שלו, אומר דוּשָאן, הוא תמיד יוכל למצוא לעצמו את האפשרות לשחק עם התנאים הבסיסיים של המציאות הפוליטית והכלכלית, לייצר אמנות שהיא אמנם סחורה בשוק, אך גם

חורגת מעבר לעבודה ולמסחר, מעמידה שוב ושוב את השאלה – כיצד ניתן לעשות אמנות, כיצד ניתן לשמור על מעמדה העליון של היצירה כאמנות ביקורתית.

יוצרים תיאטרון-אופרה

המחלקה להיסטוריה ותיאוריה / סמסטר ב'

מנחה: ד"ר יעל כדורי ויגיל אלירז

הקורס נועד לשלב בין התיאוריה והפרקטיקה של מדיום שאותו אנו מכנים תיאטרון-אופרה. הוא חותר להקנות מושגי יסוד בחשיבה תיאטרונית ומוזיקלית לאמנים פלסטיים ומעצבים.

הקורס יתנהל בשלושה מישורים מקבילים: האחד, הגדרת מושגי היסוד של המדיום התיאטרוני ושל חשיבה תיאטרונית במוזיקה. השני, הדגמת האופן שבו בונים מושגי יסוד אלו את החלל הוויזואלי בהפקות נבחרות בתיאטרון ובאופרה במאה ה-20, ואת הקשרים בין מוזיקה, סאונד ועיצוב חלל בהפקות אלו. השלישי, עיצוב החלל הוויזואלי על-ידי הסטודנטים בהפקת התיאטרון-אופרה "אדיפוס המלך", בבימויו של יגיל אלירז.

מטלת הקורס: סקיצות ומודלים של עיצוב התפאורה, תלבושות, בובות, אביזרים ומכונות במה, לפי בחירת הסטודנט, והגשת רצינול תיאטרוני קצר העומד בבסיס הבחירות העיצוביות. למעוניינים להתנסות בעבודה מעשית בתיאטרון (מעבר לשלב העיצוב) ייתנן האפשרות להצטרף להפקה של "אדיפוס המלך" תמורת מילגה. בכורת ההפקה מתוכננת לסוף שנת 2010.

דוקומנטרי אישי

המחלקה להיסטוריה ותיאוריה / סמסטר א'

מנחה: יונה וייץ

צלם מלווה: מיקי קרצמן

במאית אורחת: יולי כהן

הקורס מעוניין לחקור את ה"אישי" באמצעות מפגש בין המתודה האנתרופולוגית "סיפורי חיים" לבין הדוקומנטרי-אישי. העיסוק בדיוקן של ה"עצמי" מייצר נרטיב מספר החושף את המבט הפרטי והאינטימי על האישי ואת המתח בין האישי לחברתי-תרבותי-פוליטי. במסגרת הקורס נלמד את הסוגיות השונות הכרוכות במתודה המחקרית "סיפורי חיים" באמצעות בחינת ז'אנרים שונים בקולנוע ובצילום הדוקומנטרי-אישי. הקורס כולל מפגשים לימודיים עם הצלם מיקי קרצמן והבמאית יולי כהן (יוצרת הטריטוריה "ציון אדמתי", "המחבל שלי", "האח שלי"). מטלות הקורס: יצירה דוקומנטרית במגוון טכניקות וחומרים חזותיים המלווה ברפרט ותיעוד אקדמי של הסוגיות השונות המגולמות בתהליך העבודה.

הגוף כמכונן זהות

המחלקה לאמנות / סמסטר א'

מנחה: ראידה סעאדה

הקורס יתמקד בתיאורים וייצוגים ישירים וסמליים של הגוף האנושי באמנות. הדיון יכלול עיון הן ביצירות אמנות מסורתיות (ציור ופיסול) והן ביצירות עכשוויות שעושות שימוש במדיה כגון וידאו ארט, מיצגים ומיצבים. להלן סוגיות אחדות שנעסוק בהן במהלך הקורס: הגוף כנקודת מפגש דיאלקטית בין טבע ותרבות, בין חיים

ומוות, ארוס ותנטוס; הגוף כאובייקט וכסובייקט (דיוקנאות לעומת דיוקנאות-עצמיים); הגוף כמוקד שמכונן זהות מיגדרית; הגוף כמוקד שמכונן זהות לאומית, דתית או אתנית; הגוף בין מזרח למערב: פרק מיוחד יוקדש לדיון באמנות אוריינטליסטית והשוואתה לאמנותן.

קריקטורות

המחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר ב'

מנחה: מישל קישקה

תחום הקריקטורה סוער במיוחד בשנים האחרונות: מהומות בעולם המוסלמי בעקבות פרסום קריקטורות של מוחמד, תחרות קריקטורות נגד השואה באיראן, ועוד. הקריקטורה במתכונתה הנוכחית התפתחה בעיתונות בעקבות המהפכה התעשייתית. היא הסמן החד והברור של הלך הרוח בכל חברה. היא מתאפיינת בביקורתיות, נשכנות, פרובוקטיביות, בוטות, חוצפה, חוכמה ותחכום. היא משולה לשסתום בטיחות חיוני. הקורס בנוי כטבילת אש במטרה לאפשר לכל סטודנט לפתח את סגנונו: קרי תרגילים שבועיים על נושאי האקטואליה הבווערת בארץ ובעולם. הקורס ילווה בהרצאות עיוניות ובניתוח עבודותיהם של יוצרים מובילים.

מעשה אמנות הוא שיר

המחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר ב'

מנחה: דן תורן

דרך כתיבת פזמונים (המילים של שירים שאפשר לשיר אותם) אפשר ללמוד את הכללים היסודיים ביותר של עשייה אמנותית באשר היא. שירים

הם צורה מאד מרוכזת ומצומצמת של נרטיב סיפורי וגם קולנועי. איך לחפש את הנושא לשיר, כיצד למצוא את החדש והמעניין בתוך היומיומי והטריטוריאלי, איך לבחור דימויים טריים, מה הוא העיקר, ואיך לזהות אותו. כל אלו דרך עבודה מול מוסיקה ותוך כדי תרגול.

אמנות, אקטיביזם ומרחב ציבורי*

המחלקה לצילום / סמסטר ב' + סמסטר קיץ

מנחה: אלדד סידור קברצת sala-manca

(לאה מאואוס, דיאגו רוטמן ואיתן שוקר)

הקורס בנוי על יצירת פרויקטים אמנותיים הנוצרים בשיתוף פעולה בין הסטודנטים-האמנים לבין קהילות שונות. הקורס מיועד לקברצת סטודנטים המעוניינים להתנסות בפיתוח וביצוע פרויקט אמנות, ששם לו למטרה לא רק לשקף מציאות מסוימת אלא להתערב בה ואף לשנות אותה, תוך שימת דגש לפרויקטים המתקיימים במרחב הציבורי. במשך שנת הלימודים אנו מטמיעים את תהליכי העבודה הייחודיים לפרויקטים אלו: מחקר, פיתוח קונספט, בניית קבוצות עבודה, מציאות שדה פעולה מתאים, יצירת קשר עם ארגונים ומוסדות ובעיקר עבודה עם תושבים. הקורס משלב בין תיאוריה עיונית ופרקטיקה. לסטודנטים הממשיכים לסמסטר קיץ (2 נ"ז) מובטח תקציב למימוש הפרויקט וכן אפשרות למלגת פר"ח.

”דימוי ומציאות”*

המחלקה לצילום / סמסטר ב'

מנחה: חן שפירא

הקורס עוסק בטיפוח המודעות לאחר ולאחרים בחברה הישראלית, באמצעות היכרות בין האוכלוסייה הערבית בשכונת א-טור לבין אוכלוסיית תלמידי האקדמיה לאמנות בצלאל, וזאת על-ידי סדנאות משותפות לסטודנטים מבצלאל ולקבוצת אמנות הפעילות בשכונת א-טור ובעזרת יצירה ועבודה משותפת בקהילה. מטרת הקורס, התנסות בעבודה חברתית היוצרת דיאלוג עם האחר תוך כדי התוודות למציאות הישראלית. הקורס מתקיים בשכונת א-טור. הקורס מלווה בהנחיה צמודה של מרצה הקורס במוקדי הפעילות ובאקדמיה. הקורס משלב עשייה ויצירה בקהילה בשילוב למידה תיאורטית.

”חומר” למחשבה

המחלקה לעיצוב קרמי / סמסטר א'

מנחה: גרעון דותן

הקורס יתנהל כסדנה, בה תיערך סדרת בדיקות על מנת ללכד סוגיות רעיוניות, צורניות, חומריות וטקסטורליות באמצעות שימוש בתהליכי עבודה וחומרים קרמיים ואחרים. שילוב דימויים וייצוגים רעיוניים וגם פונקציונאליים עם חומרים מוחשיים, שילוב חומרים כגון מוצק עם נוזל, רך וקשה, שילוב חומרים חדשניים עם עתיקים או בקצרה – שילובי מדיה, הינם רק דוגמאות ספורות לאפשרויות חדשות, מגוונות ומסעירות אשר מצריכות הבנה ורגישות לאופן שילובם בעבודה. שילוב חומרים אינו דבר של מה בכך והוא מצריך הבנת משמעויות

מגוונות: רעיוניות, חומריות והיסטוריות וכמו גם סוגיות טכניות, מבניות צבעוניות ועוד. הקורס שהינו רב-מחלקתי, יהיה גם אינטרדיסציפלינרי באופיו ויפגיש יוצרים מקטגוריות שונות ומגוונות, יאפשר היכרות עם חומרים שונים ויבחן אופני שילוב מגוונים. במהלך הקורס יערכו בדיקות עקרוניות ובסיסיות ובהמשך – פיתוח רעיונות ופרויקטים מתחומי הלימוד הרלוונטיים של משתתפי הקורס, תוך בחינת היכולת ליצור תהליך פיתוח ושפה על-ידי שימוש בתהליכים וחומרים קרמיים ואחרים. באמצעות עשייה, ניתוח ביקורת ודיוק, תיבחן חשיבות תהליכי חשיבה ופיתוח בעיצוב ובאמנות, בחירת החומרים, העיסוק במ ויישום באמצעי הטכנולוגי המתאים, תבנה תשתית תומכת להבנת השלבים פיתוח הרגישות וקשב לאילוצי ודרישות החומר.

’ביוממטיקה’*

המחלקה לעיצוב תעשייתי / סמסטר ב'

מנחה: אילן ליאור

ביוממטיקה 'מגמה של התבוננות קרובה וקשובה למנגנונים ותהליכים של הטבע, במטרה להפיק לקחים ותועלת פונקציונאלית מהניסיון האבולוציוני העשיר שבו'. הגישה גורסת שכל מה שהאדם ינסה לפתור, הטבע כבר התמודד איתו ומצא פתרון מקביל לו – על כן יש להיוועץ בו. הביוממטיקה אינה מחפשת השראה צורנית פרה-סה, אלא השראה רעיונית, של עקרונות פעולה, הבאים לעיתים מתוך המורפולוגיה. לכן, הגישה הביוממטית הינה מקור השראה גם לסוציולוגים, רפואה ודיסציפלינות המדעים התיאורטיים.

באופן מוחשי ומחשבתי, נעשיר בקורס את אוצר המשאבים הרעיוניים ונפתח את הפן המחקרי שבבסיס עבודת העיצוב דרך העקרונות העומדים ביסודם של פתרונות טבע. הקורס יכלול מהלך של ניתוח ואימוץ מנגנון פעולה מהטבע והשלכתו על תוצר מוחשי. מבנה הקורס שואף להעניק חוויה התנסותית מתמשכת, שברקע מועברים לסטודנטים שפע של חומרים תיאורטיים למחשבה.

המרחב הישראלי –

סדר ואי-סדר במרחב הישראלי

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר ב'

מנחה: ד"ר תמר ברגר

במסגרת הקורס "המרחב הישראלי", הבוחן מדי שנה סוגיה אחרת, נטפל בשנה הקרובה בשאלת הסדר והאי-סדר במרחב הישראלי. הקורס יתנהל כתרגיל מתמשך, שיעשה בכלים הדיסציפליניים השונים של התלמידים מהמחלקות השונות, וילווח בדיון בייצוגים של סדר ואי-סדר בתחומי התרבות השונים ובטקסטים העוסקים בשאלה.

נגיעה בעיצוב באור –

עיצוב תאורה אדריכלי*

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר ב'

מנחה: דורית מלין

בקורס זה נאבחן, נבדיר, נלמד להתבונן, לנתח ולהבחין באבני הפלא של היצירה באמצעות אור. זהו קורס רב-מחלקתי הנוגע בתחומי עיצוב ואמנות פלסטית שמשמשים באור לצרכים ותפקידים שונים. ה "אור" הוא "חומר" רב-השפעה, שותף פעיל והכרחי לקיום האנושי.

"כל מה שמואר – רואים ואיך מואר משפיע ויוצר את התפיסה האסתטית שלנו". עיצוב תאורה הוא תחום שעוסק בתפיסה היוזואלית האנושית, צורות הארה ובקשר ביניהם, יוצר שפה ומאפשר את היכולת "לדבר" באור. בין הנושאים שיעלו לדיון: תפיסת הראיה האנושית וקשרי האור לבריאות ואיכות חיים, בסיס וסוגיות של עיצוב תאורה אדריכלי – שמש ונורות במפגש אדריכלי, Light Art לסוגיו הכרות עם אומנים ותפיסות במסגרת הזו, השפעת חלקי גוף התאורה על-פיזור ותפיסה, הקשר בין אומנויות מופע שונות לעיצוב באור, נגיעות ויחסים בין אמנות ועיצוב אור לאירועים חברתיים. הקורס מיועד לתלמידי כל המחלקות בחיבור מיוחד לאמנות פלסטית, אדריכלות ועיצוב תעשייתי. במסגרת השיעור יערכו סיוורים.

הקיר כמקום החוגג אובייקט – סדנת עיצוב

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר ב'

מנחה: ענת דוד

קירות הם הרקע לרוב האובייקטים שאנחנו יוצרים, בין אם מדובר על ציורים ופוסטרים שתלויים על הקיר ובין אם מדובר בפסלים או כדים המונחים בנישות שבתוך הקיר. הקיר הוא גם אחד האלמנטים הבסיסיים איתם עובד הארכיטקט. הקירות שאנחנו רגילים למצוא הם בדרך כלל אחידים, חלקים, ישרים ובעלי עובי אחיד. ואולם, אין זה חייב להיות כך. בקורס זה נעצב קיר שיתאים באופן ספציפי לאובייקט מיוחד (רצוי כזה שהסטודנטים עיצבו בעצמם). האובייקט ישמש כטריגר לעיצוב הקיר. בהמשך הקורס הקיר

ימוקם בסביבה ספציפית ויתאים עצמו אליה. מטרת הקורס היא להתנסות בתכנון סביבה בזעיר אנפין, להבין את יחסי הגומלין הפיזיים והסימבוליים שבין סביבות ארכיטקטוניות לאובייקטים המוכלים בהם ולברוק כיצד אפשר ל"חגוג" באופן משמעותי את נוכחותם של האובייקטים הללו. כל זה יעשה בהתחלה במבודד מיחסי הגומלין המורכבים שבין האובייקט לעולם "הגדול", ורק בהמשך ייבדק מה קורה כאשר התכנון ה"קטן" חוזר לסביבה "הגדולה" והקיר הופך למתווך שבין החפץ לעולם.

סדנה אמנות ומציאות *

סמסטר א'

מנחים: אביטל גבע וחוץ שפירא

הסדנה עוסקת בהיבטים ובהקשרים החברתיים והקהילתיים של האמנות, ומתמקדת באמנות כבעלת פוטנציאל לחולל שינוי חברתי.

הסדנה בוחנת אפשרויות קיימות של פעולה חברתית באמצעות האמנות ומעודדת את הסטודנטים למעורבות חברתית, ליזמה ולגילוי של אפשרויות פעולה אישיות וקבוצתיות, של אמנות בקהילה. מטרת הסדנה: הרחבת הפעילות החברתית של האקדמיה לאמנות ולעיצוב בצלאל והעמקת תרומתה לחברה הישראלית הקנייה של פרספקטיבה תרבותית, אמנותית-חברתית ושל הבנה תיאורטית רחבה של אמנות חברתית. התנסות בתהליכים חברתיים וקבוצתיים, בפעולה חברתית, ביזמות ובמעורבות חברתית באמנות. הקנייה של ידע תיאורטי קיים המשולב עם כלים מעשיים ופדגוגיים לפעילות אמנותית חברתית.

בחינת ההגדרות והמשמעויות של תרבות, אמנות וחברה ובחינת הזיקות וקשרי הגומלין ביניהן. התנסות ביזמות ובמעורבות חברתית/אמנותית בקהילה, למידה פעילה ויצירת ידע מעשי בתחומים אלו. הסדנה מעניקה כלים למחשבה ולפעולה ומקנה לסטודנטים פרספקטיבה חברתית אזרחית רחבה. הסדנה מהווה מסגרת למפגשים עם אמנים חברתיים, עם יזמים חברתיים, להיכרות עם קהילות שונות וללמידה של פרוייקטים בין תחומיים וחברתיים ועם מודלים שונים של פעילות חברתית, ושל מסגרות ארגוניות שונות של פעולה חברתית ושינוי חברתי כגון עמותות וארגונים שונים. במסגרת הסדנה מתקיימות התארגנויות קבוצתיות שונות של הסטודנטים ומתקיימת עבודת צוות בקבוצות, בקהילות שונות ובפורמטים שונים, העוסקות ביצירה של תהליכי למידה ועבודה משותפים לשם תכנון, לצורך בנייה ולהוצאה לפועל של פרוייקטים משותפים בקהילה, בליווי המנחים.

אמנות עכשווית בינלאומית – התנסות בדיבור וכתביה

סמסטר א'

מנחה: אורי דסאו

עניינו של הקורס במופעים המרכזיים של האמנות בעולם בעשור האחרון. השיח התרבותי של העשור, אם אפשר לדבר עליו באופנים גורפים, לא עוסק בהתרוששות של האיזמים והפוסט-איזמים הגדולים, אלא צומח מתוכו. זה לא שיח דקונסטרוקטיבי (מפרק), ולא שיח שמקדש את החדשנות. הוא לא מבקש להצדיק או לשלול עמדה

הרמת מסך – סדנת מחול עכשווי

בשיתוף מינהל התרבות במשרד התרבות והספורט

/ סמסטר ב'

מנחה: יתפרסם בהמשך

הרמת מסך היא פרוייקט המתקיים מדי שנה בנובמבר ביוזמה ומימון של מינהל התרבות, ומציג יצירות של כוריאוגרפים ישראלים צעירים בפני קהל רחב. זו השנה החמישית מתקיימת באקדמיה סדנת מחול פעילה המארחת כוריאוגרפים שונים המשתתפים ב"הרמת מסך". הקורס יכול סדנאות תנועה תוך התייחסות לעולמם של המשתתפים כמעצבים ואמנים. השתתפות תנועתית חובה. לא נדרש ידע מוקדם.

על זהות ומקום

סמסטר א'

מנחה: יוסי סוכרי

הנושאים שידונו בקורס יסבו סביב שאלת המקום והזהות של הפרט בעולם – בחברה, במדינה, ובסביבה האינטימית שלו. הקורס יעסוק בנושאים הבאים:

1. דיון תיאורטי על אודות שאלת המקום – מהי משמעות מושג המקום ומה הקשר בינו לבין מושג הזהות.
2. היחס שבין תפיסות חירות שונות בהיסטוריה של הרעיונות לבין שאלת המקום (בין היתר תוצג תפיסת החרות של ז'אן פול סארטר – "החירות היא מטאפיזית" – ביחסה לשאלת המקום והזהות של האינדיבידום).
3. יוצג היחס בין תפיסותיהם של אנשי אסכולת פרנקפורט לבין שאלת זהות אתנית ומקום.

סטודנטים לאמנות. במהלך הקורס יוקרנו מצגות סרטיות רבים על ושל האמנים הנ"ל.

נקודת ביקורת "Check Point"

סמסטר א'

מנחה: אבי סיטון

הכלי העיקרי ללימוד והוראה באקדמיה הינו ביקורת העבודות. באמצעות קורס זה ננסה להבין כיצד לומדים מביקורת עבודות, נאבחן ונלמד את המאפיינים לסוגי ביקורות שונות. כיצד ואיך נבנתה והתפתחה ביקורת העבודות לאורך השנים. היבטים פילוסופיים, סוציאליים ופוליטיים של שיטת ביקורת העבודות. ניתוח הדינאמיקה של תהליך ביקורת העבודות. מהי התועלת והתקפות של שיטה זו והאם קיימות שיטות אלטרנטיביות ראויות? האם ישנם סוגי ביקורת עבודות מועילות יותר וכאלה שהינן חסרות תועלת? נשקול האם לאחר הכרת וראייתן מאפייני סוגי הביקורת השונים, הקבוצה מציעה סוג ביקורת מועדפת. קבוצת הסטודנטים תציע, תעלה לדיון, ותבנה מודל לביקורת עבודות אותה היא מוצאת ככלי ההוראה והלימוד הראוי והתקף לימים אלה. לאחר שייבנה המודל המוצע לביקורת עבודות, תקיים הקבוצה סדרת ביקורת על עבודותיהם של יוצרים פעילים בתחומים רלוונטיים שונים, הפעילים כיום, לפי בחירתם החופשית של הסטודנטים.

או דיסציפלינה מסוימת, סדורה, ולא מבוסס על הכרח לבכות את היטמעותה של האמנות הגבוהה בשדות התרבות הפופולריים. במבט כולל, האמנות בעשור האחרון מצד אחד מאכלסת נטייה חזקה של שיבה לדיסציפלינות מסורתיות של ציור או פיסול (שיבה הנתפסת דווקא כעמדה דקדנטית, כביטוי לריקבון תרבותי, לדחייה של קידמה), ומצד שני זו אמנות שחיה בקלות עם אמנים שעובדים כמו קופירייטרים, אמנים שלא עושים דבר בעצמם (דוגמת מאוריצי קטאלן). אי אפשר יותר לצמצם את האמנות רק להיבט אחד שלה או לאפיין אותה ביחס לז'אנרים או זרמים: האמנות העכשווית היא מצב של "לא רק" – לא רק ציור, לא רק פיסול, לא רק מושגית, לא רק פוליטית, לא רק אנליטית, לא רק נרטיבית, לא רק פורמליסטית, לא רק תלוית-מקום.

הנושאים השונים שיידונו בשיעור יהיו תוצאה של התנסות מחשבתית בגוף העבודה של כעשרה אמנים מרכזיים בעולם, כגון גבריאל אורוזקו, פייר הויג, גרגור שניידר, טרנס קוך, סנטיאגו סיירה, כריסטוף בושל, סיימון טרלינג, גלן בראון. הכוונה היא לאפשר לסטודנטים עבודה בכתובה ודיבור בפורמטים שונים (סקירה, ביקורת, פרשנות) ובהעלאת אסוציאציות הן ברמה של העבודה הבודדת והקשר שלה לתופעות תרבותיות אחרות, מתחומים אחרים, והן ברמה של הקשר בין כלל העבודות בגוף היצירה של אמן בודד. נקודת המוצא של הקורס גורסת שהאמנים הנ"ל קשורים לתופעות חשובות שאינן רק חלק מהבון טון של עולם האמנות, והאסוציאציות שהעבודה של כל אחד מהם משחררת יכולות להיקלט לא רק על-ידי

4. תישאלנה שאלות על הזיקה שבין גבולות השפה לבין המעמד והמקום של הסובייקט האנושי בעולם (בנושא זה ידונו בהרחבה תפיסותיו הן המוקדמות וכן המאוחרות של ויטגנשטיין).

5. שיעורים שלמים יעסקו באופן שבו מוצגות שאלות של זהות ומקום בספרות העברית והעולמית. חומר קריאה: הבחילה (ז'אן פול סארטר), אלברטין איננה (מרסל פרוסט), ספר אי-הנחת (פרננדו פסואה), מחקרים פילוסופיים (לודוויג ויטגנשטיין), טרקטט לוגי פילוסופי (לודוויג ויטגנשטיין), הרהורים (וולטר בנימין), דולי סיטי (אורלי קסטל בלום), זכרון דברים (יעקב שבתאי), אמיליה ומלח הארץ (יוסי סוכרי), מקלטור (יוסי סוכרי).

מסכים דינאמיים בניו-מדיה

סמסטר א'

מנחה: אודי בן-אריה

המדיה החדשה מאפשרת ליצור אמנות מקורית במגוון גדל והולך של "מסכים". או במילים אחרות האינטרנט, הסלולר, המחשב, ומכשירי מדיה ניידת, מרחיבים את אפשרויות ההקרנה ואמצעי המבע של יצירות המבוססות על חומרי וידיאו, כשלכל אחת מהפלטפורמות הללו תכונות שונות המיוחדות לה. בקורס נחקר את המאפיינים המיוחדים של כל אחד מהפלטפורמות, נלמד להשתמש באמצעי מבע וכלים אמנותיים "דיגיטליים", ביחד עם אמצעי המבע הקולנועיים המוכרים, ונפתח רעיונות לפרויקטים מבוססי וידיאו אשר ישתמשו במאפיינים המיוחדים של פלטפורמות ההקרנה האלו. אין צורך בידע מקדים.

סדנת נייר

המחלקה לאמנות / סמסטר א'

מנחה: צבי טולקובסקי

מטרת הקורס היא הקניית ידע והתנסות בתהליכי יצירת נייר ידני. בתהליך העבודה ייבחנו היבטים מזרחיים ומערביים. עיצוב ויצירה בנייר בשילוב מושגים וטכנולוגיות דו ותלת-ממדיות מעולם העיצוב והאמנות העכשווית. לסיכום הקורס יתבקש הסטודנט להגיש תיק עבודות לתצוגה וביקורת.

טקספיריאנס

סמסטר א'

מרצים: אסף פלדמן והילה דר

הטכנולוגיה העכשווית מטשטשת את הגבולות בין הפיזי לדיגיטלי, והופכת את החיבור ביניהם לנגיש מאי פעם. השילוב בין הפיזי לדיגיטלי פותח בפני יוצרים עכשוויים את האפשרות לעצב חוויות מסוג חדש - חוויות אינטראקטיביות. הקורס מתייחס לאינטראקטיביות כאל מדיום חווייתי בעל יכולת לחרוג מגבולות המסך-מקלדת-עכבר. במהלך הקורס נלמד לעצב חוויות שעושות שימוש בכל ספקטרום החושים והיגוריים של העולם הפיזי יהיו אלו צלילים, תנועות או מגע. לשם כך נלמד כיצד להשתמש בחיישנים, נמועים ומחשבים זעירים, וכיצד לשלב טכנולוגיה ואינטראקטיביות בחללים, חפצים, עיצובים ויצירות אמנות. הקורס מיועד למעצבים ואומנים, ולמרות שאינו דורש ידע מוקדם הוא דורש רצון והשקעה רבה.

משחקי וידיאו עם אג'נדה - סדנא

סמסטר א'

מנחה: רנרד גלזמן

משחקי הוידיואו נולדו אל תוך תהליכים מואצים של גלובליזציה ושווק מסובי. אלו הסיבות העיקריות לכך שמשחקים נתפשים בראש ובראשונה כמכשיר ליצירת כיף. בשנים האחרונות מסתמנת מגמה חדשה במשחקי הוידיואו: יוצרים עצמאיים יוצקים אל המדיום תכנים פוליטיים, תרבותיים וחברתיים החותרים תחת הסדר הקיים ותחת הקונבנציות של המדיום עצמו. סדנא זו היא תרגיל בחשיבה פרוצדוראלית, והיא מוקדשת כולה ליצירת משחק אג'נדה או משחק ארט. משחקי אג'נדה הם מינימאליים, מתומצתים ומבוססים על נרטיב פרוצדורלי - ניתן להשוותם לקריקטורה אינטראקטיבית. ככאלו הם זוכים לחשיפה רחבה באמצעי התקשורת ובערוצי תקשורת ויראלית. בחלקה הראשון של הסדנא נכיר משחקי אג'נדה ונפתח כלים לניתוח ביקורתי של הז'אנר. במהלך החלק השני, כל סטודנט יצור משחק אג'נדה מלא - החל משלב גיבוש הרעיון דרך כל תהליכי היצירה והפיתוח. במהלך הסדנא יוצעו מספר פלטפורמות טכנולוגיות ליצירת משחקים ברמה בסיסית (Game Maker, Tourque, GameStudio), אחד מבין הכלים הללו ילמד במהלך הסדנא. סטודנטים בעלי רקע קודם בתכנות מוזמנים ליישם את המשחק בכלי פיתוח אחרים. האחריות על הפקת המשחק מתחילתו ועד סופו, כולל הצדדים הטכנולוגיים הינם באחריות הסטודנט. אין צורך בידע מוקדם באנימציה, איור או תכנות.

עם תום העשור הראשון של המאה ה-21 נמצאת תעשיית התקשורת והטלוויזיה בתהליכי שינוי מהירים. שימוש בטכנולוגיות חדשות, מיוזגי ענק, ריכוזיות השליטה באינפורמציה וקיומם של שידורים גלובליים יוצרים מערכות מפותלות ומסובכות בתקשורת של העולם הדיגיטלי. בקורס נלמד על השחקנים הראשיים בשוק המדיה העולמית ועל דרכי פעולתם. בכדי להבין את העולם המורכב של הטלוויזיה הגלובלית ושל העידן הדיגיטלי, וכיצד הוא משפיע עלינו, ננתח כיצד פועלת המערכת הכלכלית של השידורים ומה הם הגורמים הכלליים המשפיעים על עולם התוכן של מערכות שידור בעולם, וכן ננתח את מודל השוק האמריקני של התקשורת, המשפיע על כל התקשורת העולמית ומורכב כולו מחברות שידור מסחריות שעניינם המרכזי לייצר רווחים לבעלי המניות. שלא כמו בתעשיות אחרות, תעשיית השידור עוסקת בנוסף לבידור וספורט גם ברעיונות, מידע ותרבות. לכן מול המודל האמריקני נציג את המודל של האינטרס הציבורי הטוען כי שידורים אינם סחורה כמו כל סחורה אחרת ושקיימים צרכים חברתיים ותרבותיים שאינם יכולים לבוא על סיפוקם דרך מנגנוני השוק של היצע וביקוש. מציאות זו, של מתח מובנה בין תעשייה לתרבות, תבחן באמצעות המקרה של ערוץ 10 אצלנו (Case Study) ותנתח את הויכוח הציבורי והפוליטי על עצם הקמתו של הערוץ ועל האלטרנטיבות שלו, דרך ניסיונו לשרוד ועד למצב

העכשווי כשהערוץ עומד בפני שלילת הזיכיון. דרישות הקורס: השתתפות פעילה וכתובת עבודה בהיקף 5-7 עמודים, על אחד מנושאי הקורס, אשר תישפט על-פי מידת המקוריות שלה.

יציקה בסיסי

המחלקה לצורפות ואופנה / סמסטר א'

מנחה: בני ברונשטיין

הקורס יקנה היכרות וידע בסיסי בטכניקות היציקה. הקורס יתמקד בנושא בניית המודל ובחומרים והטכניקות המתאימים ליצירתו.

צעצועים

המחלקה לצורפות ואופנה / סמסטר ב'

מנחה: ישראל דהן

הקורס יעסוק בבניית צעצוע 'קטן', המבוסס על מנגנון. בפיתוח הצעצוע ישולבו חלקי Ready-Made בטכניקות בסיסיות של צורפות.

מקלנוע לניו-מדיה

המחלקה לאמנויות המסך / סמסטר א'

מנחה: רונן לייבמן

מטרת הקורס היא מיצובו של הוידאו ככלי מרכזי בהבנת הניו מדיה, ובחינת היחס בין הקולנוע והוידאו. לבין המכלול החדש המופיע תחת השם ניו מדיה. תוך התבססות על מספר הנחות בסיס להגדרת הניו מדיה הקורס ינסה לתת לסטודנטים כלים ודרכי חשיבה חדשים לגבי דרך העבודה והתכנים בהם מתעסקים הוידאו והניו מדיה. בחלקו העיקרי של הסמסטר, חלקו הראשון של השיעור יוקדש לצפייה בעבודות וקיום דיונים

סביב מושגי יסוד בהבנת הניו מדיה. הדוגמאות שיוצגו יקיפו תחומי יצירה רבים (צילום, קולנוע, מיצב, סאונד ווידאו). חלקו השני של השיעור יוקדש לצפייה וביקורת סביב תרגילים קצרים שיינתנו אשר נועדו לבחון הנחות יסוד בניו מדיה. בחלקו האחרון של הסמסטר הסטודנטים יתבקשו לפתח גוף עבודה עיקרי סביב אחת העבודות אותם החלו במהלך הסמסטר. הקורס אינו דורש ידע מוקדם אך מחייב פתיחות ונכונות להתמודד עם טכנולוגיה מפחידה כמו וידיאו

"ניהול סטודיו"

רב'מחלקתי / M.Des / סמסטר ב'

מנחה: אלעד פרסוב

קורס זה מיועד לסטודנטים מתואר ראשון בשנים ג' ד', יסייע לסטודנטים להתמודד עם הקמה וניהול של סטודיו, תוך שימוש בכלי ניהול בסיסיים לגישור הפער בין ההכשרה העיצובית או האמנותית ובין אתגרי הקיום העסקי העצמאי בשוק תחרותי. הקורס יעניק לסטודנטים כלים תכליתיים בסיסיים תוך שימת דגש על בניית זהות עסקית ייחודית המבוססת על ערכים ומנהיגות בתחום הפעילות היצרית. הקורס יכסה תחומים בסיסיים בניהול כגון רישוי, כספים, שיווק ואסטרטגיה עסקית. הלימוד יעשה דרך ביצוע תרגיל מעשי בו הסטודנטים יתמודדו אתגרי העולם התחרותי. במהלך הקורס נחקר שלושה תחומי ידע: "המותג אני" בניית תשתית רעיונית וערכית; ניהול פרויקט עיצוב או אמנות ומחקר שוק. הגשה סופית: תוכנית עבודה להקמת סטודיו עיצוב – על-ידי מצגת או על-ידי אתר

אינטרנט ו/או הצגת פרויקט ללקוח – הגשה דור
ממדית הכוללת את האובייקט עצמו ואת אפיון
המותג, תהליכי ניהול, חקר שוק.

עיצוב וירטואלי – 3D MAX

המחלקה לעיצוב תעשייתי / סמסטר א'

מנחה: אלון בן-ארי

עיצוב והמחשה תלת-ממדית על-גבי מחשב
בתוכנת סטודיוקס. היכרות עם עולם התלת-ממד
הוירטואלי – מודלים, חומרים, טקסטורות, תאורות,
מצלמות. יצירת הדמיות באיכות פטוריאליסטית.

אלגוריתמים לומדים ככלי לעיצוב מוצרים אינטראקטיביים

סמסטר א'

מנחים: מיכאל פינק, ליאת סגל, יונתן אסולין
הקורס יתמקד בשאלה האם כל מוצר נדון
להתדרדר תוך כדי שימוש, והאם ניתן לייצר
מוצרים המסוגלים להשתפר דרך לימוד המאפיינים
הייחודיים למשתמש ולסביבה בה הם פועלים.
בקורס נסקור את שדה האלגוריתמים הלומדים:
כלים המאפשרים להקנות למחשבים יכולת תגובה
אדפטיבית דרך הכללה ממספר דוגמאות. בשנים
האחרונות נוצלה יכולת זו בתחומים רבים, החל
מאבחון רפואי ועד חיוזי מדדים בורסאיים. מטרת
הקורס לבחון האם יכולת התגובה האדפטיבית של
אלגוריתמים לומדים יכולה לשמש בעיצוב מוצרים
אינטראקטיביים, המשתפרים עם הזמן. הקורס
יפגיש סטודנטים מביה"ס להנדסה ומדעי המחשב
באוניברסיטה העברית עם תלמידים ממחלקות
שונות בבצלאל, כגון המחלקה לעיצוב תעשייתי,

המחלקה לארכיטקטורה והמחלקה לאמנויות
המסך (אנימציה ווידאו). במהלך הקורס יתחלקו
התלמידים לקבוצות עבודה משותפות משני
המוסדות. כל קבוצת עבודה תממש פרויקט בו
אלגוריתם לומד מקנה יכולת אדפטיבית למוצר,
מבנה, או מיצג אמנותי.

וויזואליזציה וסוניפיקציה

סמסטר ב'

מנחים: אמיר גלברזון, נמרוד טלמון ומיכאל פינק
הקורס ינסה לאפיין מהי הדרך האופטימלית
להתמודד עם הצגה של שטף אינפורמציה בעזרת
וויזואליזציה (ייצוג חזותי) וסוניפיקציה (ייצוג
אודיטורי). נבחן כלים להעברה של מידע עשיר
ודינמי כגון "כל מה שקורה עכשיו בתל-אביב",
או "היצע הסרטים הנוכחי ב-YouTube". הקורס
יפגיש סטודנטים מהמחלקות שונות בבצלאל
עם תלמידים מביה"ס להנדסה ומדעי המחשב
באוניברסיטה העברית. במהלך הקורס יתחלקו
התלמידים לקבוצות עבודה משותפות משני
המוסדות. כל קבוצת עבודה תממש מוצר עובד
המציג מידע רב-ממדי על-ידי שילוב חדשני של
וויזואליזציה וסוניפיקציה. הקורס יעבר בשילוב
מרצים מחברת Google, ומהמחלקה למדעי
המחשב באוניברסיטה העברית.

"האוס", בלי מילים: עיצוב תקשורת חליפית לסביבה רפואית

סמסטר א'

מנחה: רעות שטרן

היכולת לתקשר באמצעות שפה הינה אחת
התכונות המיוחדות של המין האנושי. על אף
שיכולת זו לעיתים נדמית כמובנת מאליה, עבור
אנשים המשתייכים למיעוטים לשוניים תקשורת
באמצעות שפה אינה עניין של מה בכך. בישראל,
קיימים מיעוטים לשוניים רבים כגון דוברי השפה
הערבית, העולים ממדינות העולם, אנשים עם
מגבלות שמיעה, אנשים עם מגבלות דיבור,
תיירים וכן מהגרי העבודה. עבור בני קבוצות אלה,
המפגש עם נותני שירות רפואי שאינם דוברים את
שפתם פירושו טעויות באבחון ובטיפול, בזבוז זמן
יקר, השפלה ותסכול. בעיות אלה בפרט ובעיות
התקשורת בין מטפל למטופל בכלל, זכו למחקר
רב בשני העשורים האחרונים. דיסציפלינות רבות
כגון המחקר הרפואי, המחקר הסוציולוגי ולימודי
התרגום התייחסו לבעיות השונות הנגרמות עקב
תקשורת לקויה. יחד עם זאת, כמעט ולא מתועדים
ניסיונות לייצור פתרונות עיצוביים לתקשורת
חליפית עבור מצבים אלה. בקורס נתמודד
באמצעות אסטרטגיות של עיצוב מוכוון-מחקר
עם אתגר התקשורת בין מטפל למטופל בהיעדר
שפה משותפת. בחלקו הראשון של הקורס ננתח
את מורכבות הסוגיה מבחינה תרבותית, רפואית
ולשונית, נקיים סקר שוק של פתרונות קיימים,
נעמוד על עקרונות התפיסה המכלילה ונכיר
דוגמאות מתחומים מקבילים. חלקו השני של
הקורס יתקיים במתכונת סטודיו ובו ניישם את

התובנות המחקריות בעיצוב מוצר וביצירת שפה חזותית. בקורס ישתתפו מרצים אורחים וכן יתקיים סיור למרכזים רפואיים ייחודיים.

גג ירוק*

רב'מחלקתי / סמסטר א'

מנחים: דר' רוני לב, איל רונן ומרצים אורחים שותפים: דקנית הסטודנטים

גגות מהווים מרכיב חשוב ונוכח בנוף האורבני ובר-זמנית בעל פוטנציאל בלתי מנוצל לשיפור האקלים העירוני, לשימור מים ומשאבים ולהרחבת השטחים הפתוחים הזמינים לתושבי העיר על כל משמעותיהם. ניצול הגגות ליצירת מרחב שימושי ירוק קיים בעולם, ואילו בארץ רק מתחיל להתפתח. בקורס נעסוק בפיתוח גג ירוק כמודל לקיימות מעשית תוך התנסות בעבודת צוות רב-תחומית. נחקר פיתוחים ופתרונות לגגות ירוקים החל מהבניה האקולוגית המסורתית דרך פיתוחים מודרניים וחדשנים המבוססים על חשיבה מקיימת. נבחן ניצול גגות על בתים קיימים ועל בנינים חדשים, תוך מתן דגש לשיתוף הציבור בתכנון וביצוע. הקורס יכלול הרצאות תיאורטיות, סיורים, תרגילי תכנון, עיצוב ועיבוד מידע. בחברת חשמל מתגבשת יוזמה להקמת גג ירוק על בנין בתל-אביב, ובחינתו כפיילוט לבנינים נוספים ברחבי הארץ. הסטודנטים בקורס יהיו שותפים לפרויקט הפיילוט, ויתנסו באופן פעיל בעיצוב הגג. כמו כן יהיו שותפים לגגות ירוקים בחברה להגנת הטבע ולמיזמים עירוניים.

נוירוסיאנס ואמנות

סמסטר ב'

מנחה: שרון גרשוני

הקורס יציג מושגי יסוד וסוגיות נבחרות בחקר המוח, בעלי זיקה מיוחדת לאמנות, וכן יצירות אמנות שעורר מחקר המוח, או שנוצרו בהשפעתו. הכוונה בהעלאת נושאים אלה היא לפתח שפה אמנותית ויצירות אמנות שיגיבו למדעי המוח ולמבטם על אמנות. תופעה אחרת שתוצג בקורס היא שילובם של אומנים אורחים במסודות לחקר המוח, וכן קיומם של מפגשים בינלאומיים בין מדענים ואומנים, ושתופי-פעולה בפרויקטים בין-תחומיים. הקורס יהווה שדה פעילות יצירתית כבסיס למפגשים משותפים עם מדענים מהתחום, ולעבודה בינתחומית. הקורס פתוח לסטודנטים מכל המחלקות ויעודד יצירה בכל המדיומים האמנותיים.

בוגרת "בצלאל", המחלקה לצילום 1999 בהצטיינות, מ.א. image engineering ודוקטורט בקוגניציה של תפיסה חזותית (visual perception). פוסט-דוקטורט ו"אומן אורח" במכון לחישוביות-עצבית (מדעיה-המוח) ICNC, האוניברסיטה העברית, ואמנית אורחת של המחלקה לצילום בצלאל.

קורס: "להיות גאון"

סמסטר ב'

מנחה: גנאדי ברינסקי

מטרת הקורס לסייע לסטודנטים לשכלל את הכושר היצירתי על-ידי תחקור ולימוד שיטות יצירתיות של גאונים שונים מעולם המדע, הטכנולוגיה, העשייה הציבורית והאמנות.

קורס בן 14 מפגשים המשלב תיאוריה ועשייה. בקורס זה נשכלל את הכושר היצירתי על-ידי תחקור ולימוד שיטות יצירתיות של גאונים שונים מעולם המדע, הטכנולוגיה, העשייה הציבורית והאמנות. השראה זהו כלי שצריך להיות זמין במידת הצורך, הוא דורש תחזוקה וידע לשם הפעלתו. נבחן ההבדל בין כישרון לגאונות: גאון הוא מי שעשה קפיצה מעבר לבלתי ידוע וגם פיתח וחדש כלים יצירתיים שאפשרו לו לעשות את הקפיצה זו. במשך הקורס נעשה רה פרויקציה של התהליכים דרך מקרים אמיתיים וכן נחשף לסוגיות פסיכולוגיות ופזיולוגיות של התהליך היצירתי. במשך נבנה ארגו כלים יצירתיים אישיים. רוצה להיות גאון? תהיה!

מהפנים אל החוץ

סמסטר ב'

מנחה: אלינור מילצ'ין

מטרת הקורס היא, להקנות לסטודנטים כלים ומתודולוגיות להבנה של מיגוון דרכי פעולה לגישור בין עולמם הפנימי בסטודיו לעולם שמחוצה לו. הקורס יכלול הרצאות ודיונים בנושאי גישות אסטרטגיות ומגוון אמצעים לפיתוח קונספטים יצירתיים ודרכים שונות ביניהם יצירת שיתופי-פעולה אפשריים, על מנת להוציא את היצירה מתוך הסטודיו אל העולם החיצון. בין השאר, יכלול הקורס דוגמאות (Case Studies), של קריירות של אומנים עכשוויים כגון: דמין הרסט (Damien Hirst), ג'ף קונז (Jeff Koons), זאאה הדיד (Zaha Hadid), פיליפ סטארק (Philippe Starck), מורקמי (Murakami) ועוד. כמו כן, יכלול

הקורס מרצים אורחים בעלי ניסיון עשיר ומגוון שיתנו הצצה אל עולמם וניסיונם. הסטודנטים יידרשו להכין CV, הצגה של תיק עבודות, ולנתח קריירות של אמנים שונים. אלינור מילצ'ן הינה אמנית המתמחה במולטימדיה אמנותית, עבודותיה מוצגות ברחבי העולם, בעלת הכרה עולמית ועוסקת בעבודות זמן ואור.

פרוט הקורסים הדו-מחלקתיים

סדנה בין תחומית בוידאו ובחלל

המחלקה לאמנות בשיתוף המחלקה לתקשורת חזותית

המחלקה לאמנויות המסך / סמסטר ב'

מנחה: מאיה ז"ק

הקורס מבוסס על חשיבה בינתחומית הקושרת בין מדיום הוידאו לבין חלל ומרחב (מיצב, פיסול, רישום, אביזרים וגופים פלסטיים באשר הם), מתוך הכרה בצורך לחשוף את הזיקות הגלויות והסמויות בין הדיסציפלינות השונות ולתרגמם ליצירה מעשית. ביסוד העשייה של הקורס עומדת התשוקה לחלל, לפעולות בו, לחפצים המצויים בו ולארגונו. בקורס יעשה שימוש ביכולות הטכניות וברגישויות השונות של הסטודנטים מהמחלקות השונות לצורך ההפריה האינטר-דיסציפלינארית. במהלך הקורס יהיו תרגילים מעשיים שיובילו לתרגום של וידאו לכדי חלל/אובייקט תלת-ממדי ולהיפך, להפיכת פסל או חלל קונקרטי לכדי מרחב המתקיים אל מול מצלמה בלבד (עיצוב סט באולפן, עבודה עם שחקן שמפעיל את החלל מול המצלמה, בניית חלל תצוגה היברידי המשלב וידאו ומיצב).

הסטודנטים ייחשפו לעבודות וידיאו, מיצבים וליצירות קולנועיות (בדגש על החללים המצולמים בהן) וכמו כן, יועלו סוגיות תרבותיות רלוונטיות לשאלת הייצוג תוך התייחסות והפניה לטקסטים. * הקורס מיועד לסטודנטים המעוניינים להציג וידיאו כשלעצמו או כאלמנט נוסף לצד מדיום אחר אותו הם מציגים וכן עבור סטודנטים המבקשים לעשות שימוש בוידאו כמכשיר התבוננות, מחקר ולימוד של יצירתם בתחומים אחרים.

"תקשורת מדעית - מידע חוויה"

פרויקט משותף בצלאל - אוניברסיטת ת"א - מוזיאון המדע

המחלקה לתקשורת חזותית בשיתוף המחלקה לאמנויות

המסך / סמסטר ב' + סמסטר קיץ

מנחים: ערן יובל, אייל שורק, אודי בן-אריה

תקשורת מדעית (Science Communication), הינו תחום העוסק בהפיכת ידע מתחום המדע לנגיש ותקשורתי. מאחורי המחקר המדעי חבויים חומרים וסיפורים יוצאי דופן אשר יכולים לשמש בסיס ליצירה מרתקת. הקורס המוצע מפגיש סטודנטים מתחום העיצוב והקולנוע עם ידע ותכנים מתחום המדע. מפגש זה יהווה השראה ליצירות שונות שבכוון לשכלל את האופן בו המדע מתקשר. עולם הניו-מדיה מאפשר ליצור פרויקטים עשירים מבחינה ויזואלית, המורכבים מטקסט, גרפיקה, צילום, וידאו, סאונד ואנימציה. המולטי-דיסציפלינאריות של התחום, מחייבת שיתוף פעולה מתוכנן, מתואם ומפורה בין סטודנטים-יוצרים מתקשורת חזותית ואומנויות המסך מבצלאל לבין סטודנטים מהחוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת תל-אביב. במהלך הקורס

נפיק פרויקטים אודיו-ויזואליים עבור מגוון אמצעי תקשורת - אינטרנט, טלוויזיה ומכשירים ניידים. עבודות הסטודנטים תשולבנה, כחוויה מרחיבה, בתערוכת המוח שתפתח במוזיאון המדע בירושלים בשנת 2011. הקורס הוא הזדמנות עבור סטודנטים - חדורי מוטיבציה לפעול למטרה משותפת - ליצור טקסט תרבותי מרתק, ולהרחיב את מעגל הקשרים שלהם להמשך שיתוף פעולה בעתיד.

קטלוגים מצולמים

המחלקה לצילום בשיתוף המחלקה לתקשורת חזותית

/ סמסטר א'

מנחים: דוד עדיקא יעל בורשטיין

מטרת הקורס לחזק את הקשר בין צילום לעיצוב, דרך עבודה משותפת נפתח ונעמיק את הדיאלוג בין שתי הדיסציפלינות. הקורס יכלול פרויקט צילום תיעודי תוך שימת דגש על בימוי, תאורה, קומפוזיציה וארט דיירקשן - לצד ארגון מידע ובחירת פורמט, דף, עיצוב טיפוגרפי, עריכת קטלוג - קצב דפדוף ובניית נרטיב צילומי. למעשה, זו התמודדות עם העברת מסר דרך פורמט עיצובי מורכב. העבודה תתנהל בזוגות מעורבים סטודנט מצילום יעבוד עם סטודנט מתקשורת חזותית. נקפיד על סימטריה ועל הדדיות כחלק אינטגרלי מהתכנים של הקורס. הקורס דורש עבודה מאומצת ואינטנסיבית.

צילום - ארכיטקטורה - צילום

המחלקה לצילום בשיתוף המחלקה לארכיטקטורה

/ סמסטר ב'

מנחה: ינאי טויסטור

צפייה במגוון חומרים ויוזאליים וקריאה במספר קטן של מקורות ישמשו אותנו בניסיון להגדיר כמה סוגי קשר אפשריים בין צילום וארכיטקטורה. כנקודת מוצא לקורס נתייחס לאמירתו המפורסמת של מבקר הארכיטקטורה זיגפריד גרדעון (1928) כי רק הפילם יכול להנכיח את הארכיטקטורה ונסה להוכיח או להפריך טענה זו. בדרךנו לעשות כן נתעכב מצד אחד על כמה דוגמאות קלאסיות מתולדות הצילום ומן הצד האחר נתעכב גם על דוגמאות בקולנוע, בפיסול ובאמנות אדמה. כחלק מהקורס יידרש כל סטודנט ליצור פרוייקט בצילום, בוידאו או במדיה אחרת שיתייחס למקום ספציפי או לתופעה ארכיטקטונית/סביבתית שתנוסח על-ידי הצילום. עבודה בזוגות ושיתופי פעולה ארכיטקטורה-צילום יתקבלו בברכה.

צעצועי עץ

המחלקה לעיצוב קרמי חזקית בשיתוף המחלקה לעיצוב תעשייתי, המחלקה לצורפות ואופנה והמחלקה לתקשורת

חזותית / סמסטר ב'

מנחה: פרופ' דידי לין

פיתוח חפצים מעץ, בשיתוף פעולה עם מפעל צעצועי עץ של "כישורית", כפר ילדים בגוש שגב. הקורס יכלול סיור ולימוד פרופיל המפעל, ופיתוח הצעות לתכנון ועיצוב מוצרים מתאימים, במגמה להביא מוצרים נבחרים לייצור. הפיתוח יהיה מבוסס על חשיבה אקולוגית וסביבתית ("יערות

מורשים" וחומרים על בסיס מים). הקורב יכול לעבודה בסדנה ובניית דגמים ראשוניים. סטודנטים שעבודותיהם ייבחרו לייצור, יקבלו מלגות הצטיינות מ"כישורית".

עיצוב בבטון: מהמרחב הפרטי ועד המרחב הציבורי

המחלקה לעיצוב תעשייתי בשיתוף המחלקה לארכיטקטורה

והמחלקה לעיצוב קרמי חזקית / סמסטר ב'

מנחים: ססיליה ויטס, אדר' עופר מנור

מאז החלו לעשות בו שימוש תעשייתי בתחילת המאה ה-19, עבר הבטון כברת דרך ארוכה ובשנים האחרונות הוא זוכה לעדנה מחדשת בקרב מעצבים ואדריכלים, שמגלים את הפוטנציאל הגלום בו ועושים בו שימושים מרתקים. מטרת הקורס היא ליצור מסגרת אקספרימנטאלית ללימוד ולהתנסות בעבודה בבטון, הכרת תהליכי עבודה, חשיפה לפרוייקטים מובילים בתחום והתנסות בעיצוב בבטון בקנה מידה משתנה. במסגרת הקורס נעסוק בפיתוח רעיוני ועיצובי של אובייקטים בטווח שבין הסביבה הביתית למרחב הציבורי. נבחן היבטים שונים כגון: התפתחות היסטורית, היבטים פונקציונלים ותעשייתיים, השלכות תרבותיות וחברתיות וכיו"ב. יושם דגש על התפר שבין עיצוב מוצר ועיצוב סביבה. הקורס יתקיים בחלקו במתכונת של סטודיו ויכלול התנסות מעשית בעבודה עם החומר, סיורים, דיונים, הגשות דו ותלת-ממדיות. יושם דגש על מחקר ועל גיבוש שפה אישית בעיצוב. בתום הסמסטר יידרשו הסטודנטים להגיש 2 מודלים: האחד לסביבה ביתית והאחר לסביבה ציבורית.

ייתכן והקורס יתנהל בשיתוף עם חברת אקרשטיין אשר תיתן חסותה לקורס).

אחד על אחד, עבודת גוף עירונית

המחלקה לארכיטקטורה בשיתוף המחלקה לצורפות

ואופנה / סמסטר א'

פני יסעור / עיצוב ויעוץ לקיימות

זיויה קיי / אמנות בין-תחומית

הקורס מיועד לסטודנטים המעוניינים בהתנסות חומרית המתערבת במערכת היחסים שבין הגוף למרחב הציבורי, בקונטקסט פיזי, חברתי, פוליטי ואישי וכחלק מחוויה ממשית. העבודה תתפתח באופן קבוצתי, בשיתוף פעולה בין הסטודנטים לארכיטקטורה והסטודנטים במחלקה לצורפות ואופנה, מתוך הכרות מעשית ורעיונית עם "כוכר העיר / מרחב ציבורי נבחר" ובהתייחסות למושגים: זירה, מקום מפגש, סוגי נוכחות גלויה וסמויה וכד'.

סדנא לעיצוב משחקי מחשב

המחלקה לאמנויות המסך בשיתוף המחלקה לתקשורת

חזותית / סמסטר א'

מנחה: אילן ויינרטאוב

סדנא רעיונית ומעשית לפיתוח ועיצוב משחקי מחשב. הסדנא מיועדת לאנימטורים ומעצבים בעלי יכולות טכנולוגיות. דרישות מוקדמות: הכירות טובה עם פלאש, מאיה או מקס.

אובייקטי מידע למרחבים פיסיים

המחלקה לעיצוב תעשייתי בשיתוף המחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר א'

מנחים: אסף וורשבסקי ושרי ארנון
הקורס יעסוק במיקום של מידע במרחבים פיסיים כאלמנט פונקציונאלי, דידקטי, טקטי ו/או דקורטיבי. בקורס נברר מה הם המאפיינים היחודיים להעברת מסרים וצריכת מידע במרחבים פיסיים (בשונה ממרחבים וירטואליים, טלוויזיה ואינטרנט ופורמטים מסורתיים כספרים ועיתונים) ונחקר אופני פעולה אפשריים לשילוב שלושת אבני היסוד של הנושא – מסר, אובייקט ומרחב. הקורס יתבסס על מספר נושאים שיוצעו לסטודנטים לבחירה כגון:

1. מערכות הכוונה להתמצאות במרחב (פנים או חוץ).
2. מידע הסטורי באתרים או במרחבים אורבניים.
3. מידע חדשותי או פרסומי במרחבים אורבניים.
4. ממשקים במרחבים עתירי מידע (כגון: אולם מסחר בבורסה, פנים מגדל פיקוח, קירות מסך דיגיטליים דינמיים למבנים).
5. מידע מטעם גורמים לא ממסדיים במרחב הציבורי (אישי, אמנותי, חתרני). מטרת הקורס תהיה ללמוד את הנושא כמכלול של דיסציפלינות שמתנקזות לאובייקט אינטגרטיבי בעל מאפיינים פיסיים תעשייתיים, תלת-ממדיים וחומריים, ומאפיינים תקשורתיים, גרפיים דרמטיים. הסטודנטים יפתחו פרויקטים, שיתנהלו בצוותים מעורבים של סטודנטים משתי המחלקות, על-פי בחירתם מנושאים שיוצעו, על בסיס עקרונות שנמצאים במכנה המשותף:

- א. ניתוח המרחב (אופי ותפקוד).
- ב. בירור משמעויות ומציאת דרכים להתערבות במרחב באמצעות אובייקטים ודימויים.
- ג. שימוש בטכנולוגיות תעשייתיות וטכנולוגיות מידע.

מדיה עכשווית

ההתפתחות המהירה בטכנולוגיות מדיה דיגיטליות בשני העשורים האחרונים גרמו למהפכה בנגישות הכלים ליצור מדיה דיגיטלית בידי מעצבים ואמנים. המהפכה מתפתחת תוך כדי דו-שיח בין ההתפתחויות הטכנולוגיות במדעי המחשב ובהנדסת האלקטרוניקה ובין מעצבים ואמנים המשתמשים בכלים אלו. דו-שיח זה יצר שוק חדש בעולם הצרכני ובעולם האקדמי. ככל שהולך ומתגבר השימוש במחשב ככלי תקשורת ובידור, במקביל לשימוש העיקרי שלו ככלי עבודה (מגמה שעדיין רחוקה מלמצות את עצמה), כך גובר הצורך להתייחס להפקה של תכנים דיגיטליים. פרקטיקה זו מצריכה הבנה מעמיקה של מגמות, כלים ותובנות שהצטברו במשך עשר השנים האחרונות. מקבץ הקורסים המוצעים במסגרת הרבי-מחלקתית נועד להעמיק אצל סטודנטים מכל המחלקות את ההבנה של המאפיינים המיוחדים למדיה דיגיטלית לצד דגש על היכולת הביצועית ליצור ולהפיק תכנים דיגיטליים.

האקדמיה בצלאל מבקשת לאפשר לסטודנטים ממחלקות שונות לרכוש מיומנות וידע בתחום זה באמצעות קורסים המיועדים לסטודנטים

ממחלקות שונות, הן כהעשרה להתמחותם במחלקה והן כשלב לקראת פיתוח פרויקט גמר בתחום זה. לשם כך מוצעים מספר קורסים בשנים ב' ו-ג', ללימוד כלים טכנולוגיים שנועדו להשתלב במיומנויות אותם הם רוכשים בתוך המחלקות. הלימוד כולל שימוש בחומרים פיזיים מתחום האלקטרוניקה, מניפולציה של מדיה כמו סאונד ווידאו, לימוד תכנות, לימוד פיתוח משחקי מחשב, יצירת תכנים במדיה חדשה ועוד.

לימוד הכלים האלו והעיסוק בתיאוריות הנלוות לתחום המדיה והתרבות הדיגיטליים ירחיבו את היכולות של המעצבים והאמנים ביצירת תכנים אינטראקטיבים, ריאקטיביים תוך שימת דגש על נושאים כגון: העברת מסרים, יצירת דיאלוג, ויצירת סביבה. בשנה ד', החל משנת תש"ע יוצע לסטודנטים שהתמחו בקורסים אלו הנחייה וסיוע בפיתוח פרויקט גמר, בתאום ובאישור מחלקתם. הקורסים הבאים מתאימים לכל סטודנט/ית הרוצה להעשיר את עצמו/ה ביכולות ותחומי עניין חדשים. סטודנטים המעוניינים להתרכז בתחום יכולים לצבור 3-4 קורסים לאורך כשנתיים. מומלץ להתחיל בקורס יסודות בשנה ב' כהכנה לקורס רב-דו-מחלקתי בשנה ג'. ניתן לקחת 2 קורסים בשנה ג', אחד בכל סמסטר.

ניתן למצוא פירוט נוסף באתר "מדיה עכשווית" <http://cm.bezalel.ac.il>

לסטודנטים המעוניינים להתמחות בתחום, מומלץ להתייעץ עם הילה דר, מרכזת התחום בצלאל: hila@bezalel.ac.il לפני בחירת הקורסים במערכת הממוחשבת.

- קורס דו-מחלקתי לסטודנטים בשנה ג' מהמחלקות תקשורת חזותית או אמנויות המסך.

תקצירי הקורסים מפורטים בפרק "קורסים כלל בצלאלים".

סטודנטים בשנה ב' מכל המחלקות יוכלו לקחת קורס יסודות אחד בתחום (כולם בסמסטר ב' / 14.30-17.30):

- מבוא למשחקי מחשב / אילן ונטראוב
- טכנולוגיה כחומר גלם / שחר גייגר
- סינסתזיה להמונים / נמרוד רם
- קוסמות והמכונה הוירטואלית / דני בייקון

שימו לב: קורסים אלו יהוו בסיס לקורסי המשך שיוצעו בשנת הלימודים הבאה וכדאי לקחת קורס אחד מאלו כדי להמשיך בשנה ג'.

סטודנטים בשנה ג' מכל המחלקות יוכלו לקחת קורסים רב-מחלקתיים, ללא צורך בידע מוקדם:

- משחקי וידיאו עם אג'נדה – סדנא / רנרד גלזמן
- טקספיריאנס / הילה דר ואסף פלדמן
- מסכים דינאמיים בניו-מדיה / אודי בן-אריה
- אלגוריתמים לומדים ככלי לעיצוב מוצרים אינטראקטיביים / מיכאל פינק
- ויזואליזציה וסוניפיקציה / אמיר גלוברזון, נמרוד טלמון ומיכאל פינק
- סדנא לעיצוב משחקי מחשב / אילן וינטראוב

קורסים נוספים בנושא מוצעים בתוך מחלקות שונות, ביניהם במחלקה לצורפות ואופנה (בהנחיית ירון רונן ויניב שטיינר) ובמחלקה לתקשורת חזותית (בהתמחות "אינטראקטיב"). בכל קורס נשמרים 1-2 מקומות לסטודנטים מחוץ למחלקה. נא ראו תאור הקורסים במחלקות הרלבנטיות בשנתון זה.